DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/298

od 31. listopada 2024.

o dopuni Uredbe (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje metodologija za procjenu broja i vrijednosti transakcija povezanih s upotrebom tokena vezanih uz imovinu i tokena e-novca u valuti koja nije službena valuta nijedne države članice kao sredstva razmjene

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptoimovine i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 ([1]), a posebno njezin članak 22. stavak 6. treći podstavak,

budući da:

(1) Na pojam „transakcija” iz članka 22. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/1114 ne utječe vrsta novčanika koju platitelj ili primatelj plaćanja koristi za pokretanje ili primanje transakcije povezane s upotrebom tokena vezanog uz imovinu kao sredstva razmjene. U skladu s tim, za utvrđivanje metodologije iz članka 22. stavka 6. Uredbe (EU) 2023/1114 potrebno je uzeti u obzir da bi izvješćivanje iz članka 22. stavka 1. točke (d) te uredbe trebalo obuhvaćati transakcije između skrbničkih novčanika, kao i transakcije između skrbničkog novčanika, s jedne strane, i neskrbničkog novčanika ili drugih vrsta adresa distribuiranog zapisa koje nisu pod kontrolom imatelja tokena vezanog uz imovinu ili pružatelja usluga povezanih s kriptoimovinom, s druge strane. Transakcije između neskrbničkih novčanika ili između neskrbničkih novčanika i drugih vrsta adresa distribuiranog zapisa koje nisu pod kontrolom imatelja tokena vezanog uz imovinu ili pružatelja usluga povezanih s kriptoimovinom ne bi trebale biti obuhvaćene opsegom izvješćivanja iz članka 22. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2023/1114, s obzirom na to da izdavatelji možda nemaju potrebne informacije za izvješćivanje o takvim transakcijama u skladu s tim odredbama. To ne bi trebalo dovoditi u pitanje obveze izdavatelja u pogledu izvješćivanja o takvim transakcijama na temelju članka 22. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) 2023/1114 i Provedbene uredbe Komisije (EU) 2024/2902 ([2]).

(2) U skladu s člankom 22. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe (EU) 2023/1114 transakcijama povezanima s upotrebom tokena vezanog uz imovinu kao sredstva razmjene smatraju se isključivo one transakcije koje dovode do promjene fizičke ili pravne osobe koja ima pravo na taj token. To vrijedi čak i ako stvarni vlasnik u smislu članka 3. točke 6. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) ostaje isti te neovisno o tome namiruju li se predmetne transakcije na distribuiranom zapisu („unutar lanca”) ili izvan distribuiranog zapisa („izvan lanca”). Stoga za potrebe izvješćivanja na temelju članka 22. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2023/1114 podaci koje izdavatelj treba dostaviti nadležnom tijelu ne bi trebali uključivati prijenose tokena vezanog uz imovinu između različitih adresa ili računa iste osobe.

([1]) SL L 150, 9.6.2023., str. 40., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj.

([2]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2024/2902 od 20. Studenoga 2024. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Uredbe (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izvještavanja o tokenima vezanima uz imovinu i tokenima e-novca u valuti koja nije službena valuta nijedne države članice (SL L, 2024/2902, 28.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2902/oj).

([3]) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj).

(3) Člankom 22. stavkom 1. trećim podstavkom Uredbe (EU) 2023/1114 predviđa se da se određene transakcije ne smatraju povezanima s upotrebom tokena vezanih uz imovinu kao sredstva razmjene. Točnije, kako je pojašnjeno u uvodnoj izjavi 61. te uredbe, transakcije povezane s upotrebom tokena vezanih uz imovinu kao sredstva razmjene one su transakcije koje su povezane s plaćanjima dugova, među ostalim u kontekstu transakcija s trgovcima, i ne bi trebale uključivati transakcije koje su povezane s funkcijama i uslugama ulaganja, kao sredstva razmjene za novčana sredstva ili za drugu kriptoimovinu, osim ako postoje dokazi da se token vezan uz imovinu upotrebljava za namiru transakcija drugom kriptoimovinom. Stoga je potrebno pobliže odrediti vrstu transakcija o kojima se izvješćuje u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU) 2023/1114.

(4) Izdavatelj bi trebao procijeniti broj i vrijednost transakcija povezanih s upotrebom tokena vezanog uz imovinu kao sredstva razmjene iz članka 22. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2023/1114 tako da ih oduzme od ukupnog broja i vrijednosti transakcija namirenih u tokenu vezanom uz imovinu tijekom relevantnog tromjesečja, transakcija u kojima se token vezan uz imovinu razmjenjuje za novčana sredstva ili drugu kriptoimovinu s izdavateljem ili pružateljem usluga povezanih s kriptoimovinom, transakcija u kojima se token vezan uz imovinu upotrebljava kao kolateral za potrebe provođenja transakcija financijskim instrumentima i transakcija u kojima se token vezan uz imovinu upotrebljava za namiru ugovora o izvedenicama. Osim toga, izdavatelj može oduzeti i druge transakcije tokenom vezanim uz imovinu ako ima opravdane razloge pretpostaviti da svrha predmetnih transakcija nije plaćanje za robu ili usluge, pod uvjetom da može nadležnom tijelu na zahtjev dokazati da je imao opravdane razloge pretpostaviti da se te transakcije ne odnose na upotrebu tokena vezanog uz imovinu za plaćanje za robu ili usluge.

(5) Transakcije povezane s upotrebom tokena vezanog uz imovinu kao sredstva razmjene trebale bi uključivati i transakcije u kojima se za plaćanje za robu i usluge upotrebljava jedna ili više vrsta pojedinačne kriptoimovine koje se razlikuju od tokena vezanog uz imovinu, pod uvjetom da se te transakcije namiruju u tokenu vezanom uz imovinu. To na primjer može uključivati slučajeve u kojima se token vezan uz imovinu upotrebljava kao prijelazna imovina za namiru transakcije kriptoimovinom koja se razlikuje od tokena vezanog uz imovinu, pri čemu je svrha transakcije plaćanje za robu ili usluge, i slučajeve u kojima se token vezan uz imovinu upotrebljava kao prijelazna imovina za namiru transakcije koja uključuje dvije vrste pojedinačne kriptoimovine koje se razlikuju od tokena vezanog uz imovinu, pri čemu je svrha transakcije plaćanje za robu ili usluge. S druge strane, transakcije u kojima strane žele trgovati ili razmjenjivati dvije različite vrste pojedinačne kriptoimovine koje se razlikuju od tokena vezanog uz imovinu i dogovore se o namiri transakcije tokenom vezanim uz imovinu, pri čemu svrha temeljne transakcije nije plaćanje za robu ili usluge, ne bi trebale biti obuhvaćene obvezom izvješćivanja iz članka 22. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2023/1114.

(6) Izdavatelj bi za svaku transakciju obuhvaćenu područjem primjene članka 22. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2023/1114 trebao odrediti područje s jedinstvenom valutom za koje bi trebalo izvijestiti o toj transakciji. Transakcije iz članka 22. stavka 1. točke (d) te uredbe trebale bi obuhvaćati transakcije u kojima se platitelj i primatelj plaćanja nalaze na istom području s jedinstvenom valutom u Uniji.

(7) Kako bi se osiguralo da se tromjesečni prosječni broj i prosječna agregirana vrijednost transakcija po danu procjenjuju na temelju pouzdanih i vjerodostojnih podataka te kako bi se poboljšala kvaliteta izvješćivanja, izdavatelj bi trebao imati uspostavljene sustave i postupke koji mu omogućuju usklađivanje podataka primljenih od pružatelja usluga povezanih s kriptoimovinom primatelja plaćanja ili, u slučaju transakcija iz skrbničkog novčanika u neskrbnički novčanik, podataka primljenih od platiteljeva pružatelja usluga povezanih s kriptoimovinom, u skladu s člankom 22. stavkom 3. Uredbe (EU) 2023/1114 i Provedbenom uredbom (EU) 2024/2902, s podacima koji su izdavatelju dostupni iz drugih izvora, uključujući, prema potrebi, podatke o transakcijama dostupne u distribuiranom zapisu.

(8) U skladu s člankom 58. stavkom 3. Uredbe (EU) 2023/1114 odredbe članaka 22. i 23. te članka 24. stavka 3. te uredbe primjenjuju se i na tokene e-novca u valuti koja nije službena valuta nijedne države članice. Stoga bi se ova Uredba trebala primjenjivati *mutatis mutandis* i na takve tokene e-novca.

(9) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo dostavilo Komisiji.

(10) Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo provelo je otvoreno javno savjetovanje o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analiziralo moguće povezane troškove i koristi te zatražilo mišljenje Interesne skupine za bankarstvo osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]),

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom utvrđuje metodologija za procjenu tromjesečnog prosječnog broja i prosječne agregirane vrijednosti transakcija po danu koje su povezane s upotrebom tokena vezanog uz imovinu kao sredstva razmjene unutar područja s jedinstvenom valutom, u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU) 2023/1114.

2. U skladu s člankom 58. stavkom 3. Uredbe (EU) 2023/1114 ova se Uredba primjenjuje *mutatis mutandis* i na tokene e-novca u valuti koja nije službena valuta nijedne države članice.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „područje s jedinstvenom valutom” znači jedna ili više zemalja koje imaju istu službenu valutu;

2. „skrbnički novčanik” znači adresa novčanika za kriptoimovinu na kojoj pružatelj usluga povezanih s kriptoimovinom čuva ili kontrolira kriptoimovinu ili sredstva za pristup takvoj kriptoimovini u ime klijenta, prema potrebi u obliku privatnih kriptografskih ključeva;

3. „neskrbnički novčanik” znači adresa novčanika za kriptoimovinu na kojoj korisnik kontrolira sredstva za pristup kriptoimovini, prema potrebi u obliku privatnih kriptografskih ključeva.

Članak 3.

Transakcije povezane s upotrebom tokena vezanog uz imovinu kao sredstva razmjene

1. Izdavatelj procjenjuje broj i vrijednost transakcija povezanih s upotrebom tokena vezanog uz imovinu kao sredstva razmjene, kako je utvrđeno u članku 22. stavku 1. točki (d) Uredbe (EU) 2023/1114, tako da od ukupnog broja i vrijednosti transakcija tim tokenom tijekom relevantnog tromjesečja oduzme sljedeće:

(a) transakcije u kojima se token vezan uz imovinu razmjenjuje za novčana sredstva ili drugu kriptoimovinu s izdavateljem ili pružateljem usluga povezanih s kriptoimovinom;

(b) transakcije u kojima se token vezan uz imovinu upotrebljava kao kolateral za potrebe provođenja transakcija financijskim instrumentima;

(c) transakcije u kojima se token vezan uz imovinu upotrebljava za namiru ugovora o izvedenicama;

([4]) Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj).

(d) druge transakcije tokenom vezanim uz imovinu ako izdavatelj ima opravdane razloge pretpostaviti da svrha predmetnih transakcija nije plaćanje za robu ili usluge.

Kako bi se iz procjene iz prvog podstavka isključile transakcije iz prvog podstavka točke (d), izdavatelj mora moći nadležnom tijelu na zahtjev dokazati da je imao opravdane razloge pretpostaviti da se predmetne transakcije ne odnose na upotrebu tokena vezanog uz imovinu za plaćanje za robu ili usluge.

2. Transakcije povezane s upotrebom tokena vezanog uz imovinu kao sredstva razmjene uključuju transakcije u kojima se za plaćanje za robu i usluge upotrebljava jedna ili više vrsta pojedinačne kriptoimovine koje se razlikuju od tokena vezanog uz imovinu, pod uvjetom da se te transakcije namiruju u tokenu vezanom uz imovinu.

3. Transakcije iz stavka 1. uključuju sljedeće:

(a) transakcije namirene na distribuiranom zapisu;

(b) transakcije namirene izvan distribuiranog zapisa;

(c) transakcije između skrbničkih novčanika;

(d) transakcije između skrbničkog i neskrbničkog novčanika ili druge vrste adresa distribuiranog zapisa koje nisu pod kontrolom imatelja tokena vezanog uz imovinu ili pružatelja usluga povezanih s kriptoimovinom.

4. Transakcije iz stavka 1. ne obuhvaćaju prijenose između različitih računa ili adresa iste osobe.

5. Transakcije iz stavka 1. obuhvaćaju samo transakcije u kojima se platitelj i primatelj plaćanja nalaze na istom području s jedinstvenom valutom u Uniji. Lokacija platitelja ili primatelja plaćanja odnosi se na uobičajeno boravište kad je riječ o fizičkim osobama i na adresu registriranog sjedišta kad je riječ o pravnim osobama.

Članak 4.

Izračun prosječnog broja i prosječne agregirane vrijednosti transakcija

1. Izdavatelj izračunava tromjesečni prosječni broj i prosječnu agregiranu vrijednost transakcija po danu iz članka 22. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2023/1114 za svako područje s jedinstvenom valutom u skladu s informacijama koje su dostupne na sljedeće referentne datume izvješćivanja: 31. ožujka, 30. lipnja, 30. rujna i 31. prosinca.

2. Vrijednost transakcija iz stavka 1. iskazuje se u službenoj valuti matične države članice izdavatelja.

3. Izdavatelj određuje vrijednost transakcija iz stavka 1. kako slijedi:

(a) ako košarica imovine uz koju je vezan token vezan uz imovinu uključuje jednu ili više službenih valuta koje se razlikuju od službene valute iz stavka 2. ovog članka, izdavatelj određuje vrijednost predmetnih transakcija po danu na temelju relevantnih deviznih tečajeva primjenjivih na kraju svakog kalendarskog dana u primjenjivom razdoblju izvješćivanja u skladu s vrednovanjem ili načelima vrednovanja tokena vezanog uz imovinu iz članka 39. stavka 2. točke (c) Uredbe (EU) 2023/1114;

(b) ako košarica imovine uz koju je vezan token vezan uz imovinu uključuje imovinu koja nije u službenoj valuti, izdavatelj određuje vrijednost predmetnih transakcija po danu na temelju tržišnih cijena izračunanih na kraju svakog kalendarskog dana u primjenjivom razdoblju izvješćivanja, kad god je to moguće, u skladu s vrednovanjem ili načelima vrednovanja tokena vezanog uz imovinu iz članka 39. stavka 2. točke (c) i članka 36. stavaka 11. i 12. Uredbe (EU) 2023/1114;

(c) kad je riječ o tokenima e-novca u valuti koja nije službena valuta nijedne države članice, izdavatelj određuje vrijednost predmetnih transakcija po danu na temelju relevantnih deviznih tečajeva primjenjivih na kraju svakog kalendarskog dana u primjenjivom razdoblju izvješćivanja.

Članak 5.

Kvaliteta podataka

1. Izdavatelj je dužan uspostaviti sustave i postupke kojima se osigurava da su podaci koji se u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU) 2023/1114 dostavljaju nadležnom tijelu točni, potpuni i dostavljeni u roku utvrđenom u Provedbenoj uredbi (EU) 2024/2902.

2. Sustavi i postupci iz stavka 1. trebaju izdavatelju omogućiti usklađivanje podataka primljenih od pružatelja usluga povezanih s kriptoimovinom primatelja plaćanja ili, u slučaju transakcija iz skrbničkog novčanika u neskrbnički novčanik, podataka primljenih od platiteljeva pružatelja usluga povezanih s kriptoimovinom, u skladu s člankom 22. stavkom 3. Uredbe (EU) 2023/1114 i Provedbenom uredbom (EU) 2024/2902, s podacima koji su izdavatelju dostupni iz drugih izvora, uključujući, prema potrebi, podatke o transakcijama dostupne na distribuiranom zapisu.

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 31. listopada 2024.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN